

Ірина Миколаївна Сокол,
методист КЗ «Запорізький інститут
післядипломної педагогічної освіти», аспірантка
Класичного приватного університету,
м. Запоріжжя, Україна

УДК 371.14

ВЕБ-КВЕСТ ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ МЕТОД ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ

Актуальность материала, изложенного в статье, обусловлена необходимостью появления новых инновационных методов для развития творческой личности в современных условиях образования. Внедрение инновационных методов в учебно-воспитательный процесс способствует повышению качества обучения, заинтересованности учащихся и преподавателей, развития компетенций и является важной стадией процесса реформирования традиционной системы образования в контексте глобализации.

Ключевые слова: веб-квест, инновационные методы, информационно-коммуникационные технологии.

The relevance of the material presented in the article, due to the need of new innovative methods for the development of creative personality in the present conditions of education. Implementation of innovative methods in the educational process improves the quality of learning, interest of students and teachers, the development of competencies and is an important step in the process of reforming the traditional system of education in the context of globalization.

Key words: Web-quest, innovative information and communication technology.

*Творчість – це рушійна сила,
яка підтримує в нас життя.*

М. Венс

Швидкий темп розвитку інформаційно-комунікаційних технологій та зміна системи освіти вимагає створення нових інноваційних форм навчання. Вчитель повинен використовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології, розвивати професійні компетенції, допомагати учням розуміти інформацію, а не зазубрювати, перебувати в творчому пошуку тощо.

Впровадження інноваційних засобів в навчально-виховний процес сприяє підвищенню якості навчання, зацікавленості учнів і викладачів, розвитку компетенцій і є важливою стадією процесу реформування традиційної системи освіти в контексті глобалізації. Однією з таких методик, яка вчить знаходити необхідну інформацію, надавати її аналізу, систематизувати і розв'язувати поставлені задачі є методика веб-квестів [1].

Проблемі використання інформаційно-комунікаційних технологій, особливостей використання Інтернету в навчальному процесі присвячені дослідження вчених: В. Бикова, Р. Гуревича, Гжегожа Кедровича, М. Козяра, Н. Морзе, С. Сисоевої, О. Спіріна, Є. Полат, В. Трайнева, І. Трайнева та ін. [3].

Проблему розроблення та використання веб-квестів у навчальному процесі активно вивчають зарубіжні та вітчизняні науковці: Б. Додж, Т. Марч, М. Андреева, О. Гапеева, М. Гриневич, Г. Шаматонова, В. Шмідт.

Веб-квест, як інноваційний засіб формування творчої особистості.

Quest в перекладі з англійської мови означає *пошук*.

Згідно вільної Інтернет-енциклопедії «Вікіпедія», **квест** – один з основних жанрів ігор, що вимагають від гравця розв'язання розумових завдань для просування по сюжету. Сюжет може бути визначеним або ж давати безліч результатів, вибір яких залежить від дій гравця [4].

Я. Биховський дає наступне визначення освітнього веб-квести: «Освітній веб-квест – це сайт в Інтернеті, з яким працюють учні, виконуючи ту чи іншу навчальну задачу» [5]. Гриневич М.С. розглядає медіа-освітні квести, як нову й перспективну технологію в медіадидактиці [6].

Розробляються такі веб-квести для максимальної інтеграції Інтернету в різні навчальні предмети, на різних рівнях навчання в навчальному процесі. Вони охоплюють окрему проблему, навчальний предмет, тему, можуть бути і міжпредметні.

Розрізняють два типи веб-квестів [7]:

- для короткочасної роботи (мета: поглиблення знань та їх інтеграція, розраховані на одно-три заняття);
- для тривалої роботи (мета: поглиблення і перетворення знань, розраховані на тривалий термін, може бути на семестр або навчальний рік).

Веб-квести найкраще підходять для роботи в міні-групах, однак, існують і веб-квести, призначені для роботи окремих учнів. Додаткову мотивацію при виконанні веб-квеста можна створити, запропонувавши учням вибрати ролі (наприклад, учений, журналіст, детектив, архітектор тощо). Веб-квест може стосуватися одного

предмета або бути міжпредметним. Дослідники відзначають, що в другому випадку робота буде ефективнішою.

Розробниками веб-квеста, як навчального завдання є Берні Додж та Том Марч, професори освітніх технологій Університету Сан-Дієго (США). Ними визначено такі види завдань для веб-квестів [8]:

- *Переказ* – демонстрація розуміння теми, на основі подання матеріалів з різних джерел в новому форматі: створення презентації, плаката, оповідання.
- *Планування та проектування* – розробка плану або проекту, на основі заданих умов.
- *Самопізнання* – будь-які аспекти дослідження особистості.
- *Компіляція* – трансформація формату інформації, отриманої з різних джерел: створення книги кулінарних рецептів, віртуальної виставки, капсули часу, капсули культури.
- *Творче завдання* – творча робота в певному жанрі – створення п'єси, вірші, пісні, відеоролика.
- *Аналітична задача* – пошук і систематизація інформації.
- *Детектив, головоломка, таємнича історія* – висновки на основі суперечливих фактів.
- *Досягнення консенсусу* – винесення рішення з гострої проблеми.
- *Оцінка* – обґрунтування певної точки зору.
- *Журналістське розслідування* – об'єктивний виклад інформації (поділ думок і фактів).

– *Переконання* – схилення на свій бік опонентів або нейтрально налаштованих осіб.

– *Наукові дослідження* – вивчення різних явищ, відкриттів, фактів на основі унікальних он-лайн джерел.

На думку Є.С. Полат, веб-квест повинен мати наступну структуру:

- *вступ* (формулювання теми, опис головних ролей учасників, сценарій квеста, план роботи або огляд усного квеста);
- *центральне завдання* (завдання, питання, на які учасники мають знайти відповідь в межах самостійного дослідження, який підсумковий результат має бути досягнутий);
- *список інформаційних ресурсів*, які можна використати під час досліджень, у тому числі ресурси Інтернет;
- *опис основних етапів роботи*; керівництво до дії;
- *висновок* (підсумки дослідження, питання для подальшого розвитку теми).

Ключовим розділом будь-якого веб-квесту є детальна шкала критеріїв оцінки, спираючись на яку, учасники проекту оцінюють самих себе, товаришів по команді. Цими ж критеріями користується і учитель. Веб-квест є комплексним завданням, тому оцінка його виконання повинна ґрунтуватися на декількох критеріях, орієнтованих на тип проблемного завдання і форму подання результату [12].

Л. Д. Желізняк пропонує такі критерії оцінювання учнів:

	Середній	Достатній	Високий
Розуміння завдання	Подано матеріали, що не мають безпосереднього відношення до теми; використовується одне джерело, зібрана інформація не аналізується і не оцінюється	Подаються, як матеріали, що мають безпосереднє відношення до теми, так і матеріали, що не мають відношення до неї; використовується обмежена кількість джерел	Робота демонструє точне розуміння завдання
Виконання завдання	Випадкова підбірка матеріалів; інформація неточна або не має відношення до теми; неповні відповіді на питання; не робляться спроби оцінити або проаналізувати інформацію	Не кожна інформація взята з достовірних джерел; частина інформації неточна або не має прямого відношення до теми	Оцінюються роботи різних періодів; висновки аргументовані; усі матеріали мають безпосереднє відношення до теми; джерела цитуються правильно; використовується інформація з достовірних джерел
Результат роботи	Матеріал логічно не побудований і поданий зовні непривабливо; не дається чіткої відповіді на поставлені завдання	Точність і структурованість інформації; привабливе оформлення роботи. Недостатньо виражена власна позиція і оцінка інформації. Робота схожа на інші учнівські роботи	Чітке і логічне подання інформації; уся інформація має безпосереднє відношення до теми, точна, добре структурована і відредагована. Демонструється критичний аналіз і оцінка матеріалу, визначеність позиції
Творчий підхід	Учень просто копіює інформацію із запропонованих джерел; немає критичного погляду на проблему; робота мало пов'язана з темою веб-квеста	Демонструється одна точка зору на проблему; проводяться порівняння, але не робляться висновки	Подано різні підходи до вирішення проблеми. Робота відрізняється яскравою індивідуальністю і виражає точку зору мікрогруп

Б. Додж рекомендує використовувати від 4 до 8 критеріїв, які можуть включати оцінку:

- дослідної та творчої роботи,
- якості аргументації,
- оригінальності роботи,
- навичок роботи в мікрогрупі,
- усного виступу,
- мультимедійної презентації,
- письмового тексту тощо.

Проведення веб-квестів допомагає розвивати творчу особистість, як вчителя, так і учня. До участі також можна залучити і родину дитини, що допоможе створити командну, сімейну атмосферу. Психологічний словник визначає, що творча особистість виникає лише внаслідок наявності у неї «...здібностей, мотивів, знань і вмінь, завдяки яким створюється продукт, який відрізняється новизною, оригінальністю, унікальністю» [14].

Серед характерологічних особливостей творчої особистості виділяють:

- відхилення від шаблону;
- оригінальність;
- ініціативність;
- наполегливість;
- високу самоорганізацію;
- працездатність.

Ці особливості можна реалізувати при проведенні веб-квестів. Завдання квесту повинні бути націлені на розвиток цих характеристик.

Робота з веб-квестами підвищує ІТ-компетентність вчителя та учня, знайомить з новими видами сучасних Інтернет-сервісів, розвиває інформаційну культуру, сприяє розвитку критичного мислення, формує вміння знаходження шляхів розв'язку проблеми та завдання в цілому.

Створення та проведення квестів є нескладним процесом, що не потребує завантаження додаткових програм або одержання специфічних технічних знань та навичок – необхідним є лише комп'ютер, з доступом до мережі Інтернет та творче мислення.

Використані літературні джерела

1. Ільченко О. В. Використання веб-квестів у навчально-виховному процесі. Електронний ресурс: http://osvita.ua/school/lessons_summary/edu_technology/30113/

2. Фамілярська Л. Л. Сучасні комп'ютерні технології в професійній діяльності педагога. Електронний ресурс: http://www.confcontact.com/20110531/pe5_famil.htm

3. Кадемія М. Ю. Активізація пізнавальної діяльності студентів на основі використання веб-квестів. Електронний ресурс: http://ito.vspu.net/SAIT/inst_kaf/kafedru/matem_fizuka_tex_osv/www/intel/files/web_projects/web_quest.htm

4. Стаття «Квест». Матеріал з вільної Інтернет-енциклопедії «Вікіпедія». Електронний доступ: <http://ru.wikipedia.org/wiki/Квест>

5. Быховский Я. С. Образовательные веб-квесты. Електронний ресурс: <http://ito.edu.ru/1999/III/1/30015.html>

6. Гриневиц М.С. Медіаосвітні квести... //Вища освіта України. 2009. № 3. Дод. 1. Тем. Вип. Педагогіка вищої школи: методологія, теорія, технології. К.: Гнозис, 2009. 630 с. С. 153 – 155.

7. Николайчук И. В. Дидактические особенности образовательных веб-квестов. Електронний ресурс: http://inna-nikolaichuk.narod2.ru/Methodicheskie_razrabotki/obrazovatelnie_ved-kvest/

8. Жакулина И. В. Образовательный веб-квест. Електронний ресурс: http://zhakulina20090612.blogspot.com/2011/07/blog-post_09.html

9. Квест «Галопом по Европах» (Квест для учеников «Чему учат в школе?»). Електронний доступ: [http://wiki.ciit.zp.ua/index.php/Квест_%22Галопом_по_Европах%22_\(Квест_для_учеников_%22Чему_учат_в_школе%3F\)](http://wiki.ciit.zp.ua/index.php/Квест_%22Галопом_по_Европах%22_(Квест_для_учеников_%22Чему_учат_в_школе%3F))

10. Квест «Чему учат в школе?», участника Калининской Елены Анатольевны. Електронний доступ: http://wiki.ciit.zp.ua/index.php/Квест_%22Чему_учат_в_школе%3F%22,_участника_Калининская_Елена_Анатольевна

11. Веб-квест «Орфограfiада. Путешествие во времени». Електронний доступ: <https://sites.google.com/site/orfografiada/vizitnaa-kartocka-ved-kvesta-orfografiada>

12. Желізняк Л. Д. Технологія «Веб-квест» на уроках інформатики. Електронний доступ: http://osvita.ua/school/lessons_summary/edu_technology/30734/

13. Кононець Н. Технологія веб-квест у контексті ресурсно-орієнтованого навчання студентів. Електронний доступ: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vpm/2012_10/Konon.pdf

14. Краткий психологический словарь. – М, 1985. – С. 351.

15. Стаття «Навички 21 століття». Електронний доступ: <http://uspih.iteach.com.ua/for-trainers/treasury/21century>

